

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้นำท้องถิ่นในชุมชนมุสลิม จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีต่อแนวคิดและการปฏิบัติประชาคมตำบล/หมู่บ้าน กลุ่มตัวอย่างได้แก่กำนันและผู้ใหญ่บ้าน ในจังหวัด ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส จำนวน 308 คน และกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 11 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน โดยทำการศึกษาระณีศึกษาและการสังเกต

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมตำบล/หมู่บ้านจากสื่อวิทยุ โทรทัศน์ การร่วมประชุมประจำเดือนของหน่วยงานราชการ การอบรมประชุม สัมมนาจากภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่ได้รับการสนับสนุนน้อยด้านงบประมาณ ประชาคมในขั้นตอนการปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจว่าประชาคมตำบล/หมู่บ้านเกิดจากการรวมตัวของคน องค์กร กลุ่มต่างๆ ในตำบล/หมู่บ้าน เป็นเวทีการพูดคุย การรวมตัวแสดงความคิดเห็นของชุมชน ที่ควรดำเนินกิจกรรมประชาคมที่ง่ายต่อการเรียนรู้และการปฏิบัติผ่านผู้นำศาสนา การพูดคุยในมัสยิดหลังละหมาด การพบปะในร้านกาแฟ ที่ควรได้รับการประชาสัมพันธ์และสนับสนุนงบประมาณในขั้นตอนการปฏิบัติ ทั้งนี้ ผู้นำชุมชนที่มีความรู้ความสามารถ มีภาวะความเป็นผู้นำ และมีความรู้ในหลักศาสนาอิสลามเป็นอย่างดีมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนประชาคม ตำบล/หมู่บ้าน จังหวัดชายแดนภาคใต้

คำสำคัญ: แนวคิด, ความคิดเห็น ประชาคม, ผู้นำ, จังหวัดชายแดนภาคใต้

Abstract

This research was conducted to examine opinions on sub-district community concept and implementation concept from perspectives of Muslim leaders in the southern bordering provinces in Thailand. The samples included 308 headmen of villages and sub-districts in Yala, Pattani and Narathiwat provinces and 11 target people who provided important information. Questionnaire and interview were used for collecting data. Basic statistics was employed to analyze the data obtained through case study and observation.

The research discovered that most samples learned of their community information from media, monthly meetings with government sectors, trainings, seminars and conferences held by governmental and related sectors. However, little amount of budget was supported in practical administration. To the leaders, the community was a collective group of people and organizations in sub-districts and villages. It was also a public stage for its members and the others to express their opinions. Therefore, there should be activities which were easy to learn and practice through religious leaders, a small talk after praying on Friday, or a meeting at a community coffee stall. Publication and financial support should also be provided to run the activities. In conclusion, the leaders with knowledge, capability, leadership and profound knowledge of Islamic principles played an important in driving sub-district communities in the southern bordering provinces.

Key words: Concept, Opinions, Communities, Leaders, Southern Bordering Provinces